

>>> 21 maart: Internationale dag tegen racisme en discriminatie.

Op 26 oktober 1966 riep de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties 21 maart uit tot Internationale dag ter uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie. Zes jaar eerder, op 21 maart 1960, werd in Zuid-Afrika op bloedige wijze een demonstratie tegen de apartheid neergeslagen.

De aanleiding: Sharpeville 21 maart 1960

Het Pan-Afrikaans Congres (PAC), een Zuid-Afrikaanse verzetsbeweging die zich in 1959 afsplitste van het Afrikaans Nationaal Congres (ANC), riep in maart 1960 de bevolking op te demonstreren tegen de pasjeswetten van het apartheidsregime. De demonstratie is een voorbeeld van het aanhoudende protest in die jaren tegen de regering en in het bijzonder de zogenaamde 'pasjeswet'.

Volgens de pasjeswet moest iedereen ouder dan 16 jaar altijd een pasboek tonen als een agent of ambtenaar daarom vroeg. Via dit pasboek konden ambtenaren onder andere controleren of je het recht had om te zijn op de plek waar je op dat moment was. De pasjeswet gold niet voor blanken.

Protest

Op 21 maart verzamelde zich in Sharpeville een menigte om vreedzaam te demonstreren. Zonder waarschuwing vooraf opende politieagenten vuur op de demonstranten. Het werd een bloedbad: 69 mensen -onder wie 10 kinderen en 8 vrouwen- werden doodgeschoten en 180 mensen raakten gewond. Op de schietpartij in Sharpeville volgde de proclamatie van de noodtoestand door de Zuid-Afrikaanse regering en de

IN DEZE NIEUWSBRIEF:

- [Internationale dag tegen racisme en discriminatie.](#)
- [Jaarcijfers 2010.](#)
- [Casus discriminatie](#)
- [Voorlichting NVA Amersfoort Blz.](#)
- ["Geef de pen door"](#)
- [Wist u dat...?](#)

bekendmaking van enkele noodwetten. Op grond van de noodtoestand en deze wetten werden in een korte tijd meer dan 20.000 mensen opgepakt.

De achtergrond: Apartheid

'Apartheid' -een Nederlands woord dat over de gehele wereld bekend is- was een systeem van geïnstitutionaliseerde rassenscheiding en discriminatie dat van 1948 tot 1990 door de Zuid-Afrikaanse regering als officieel beleid werd gevoerd. De apartheidspolitiek was gebaseerd op onderscheid naar kleur. Voor zwarten (Afrikaans), blanken (Europees), kleurlingen en Indiërs golden verschillende rechten. De zwarte Afrikanen, ongeveer driekwart van de bevolking, mochten niet deelnemen aan het politieke leven en werden onderworpen aan repressieve wetten en regels.

Rassenscheiding werd geregeld en afgedwongen door een reeks wetten waarvan de belangrijkste de Population Registration Act (1950) was, die de rassencategorieën definieerde en zogeheten 'pasjes' uitreikte. Deze wet stond bekend als de 'pasjeswet'.

Verdeeld

De rassenscheiding werd verder doorgevoerd door het land te verdelen in een blank (Europees) gebied en Afrikaanse reservaten, en door mensen in blank gebied onder te brengen in zogeheten 'groepsgebieden'. In blanke stedelijke gebieden werd door de Groups Areas Act (1950) de niet-blanke bevolking opgedeeld in verschillende woongebieden voor kleurlingen, Indiërs en zwarten, terwijl de zwarte bevolking in de hun toegewezen wijken (townships) verder werd opgesplitst naar etnische oorsprong.

De Afrikanen kregen tien reservaten toegewezen; één voor elke 'nationale eenheid' van de Afrikaanse bevolking zoals omschreven door de regering. Deze zogenaamde thuislanden of bantoestans waren verspreid over 81 afzonderlijke stukken land. Ofschoon er vier keer meer Afrikanen dan blanken waren, besloegen de thuislanden maar 13 procent van het Zuid-Afrikaanse grondgebied en bevatten ze dikwijls de meest barre en onvruchtbare delen van het land.

Vrije verkiezingen

In 1986 werd de pasjeswet afgeschaft. Enkele jaren later werd het ANC toegestaan als politieke partij. In 1994 werden in Zuid-Afrika voor het eerst vrije verkiezingen gehouden. Daarmee kwam de apartheid officieel ten einde.

Op 19 maart wordt er in Amsterdam een landelijke demonstratie gehouden op de Dam om 14.00. Voor meer informatie, klik [hier](#).

!! Nieuwe rubriek !!

"Geef de pen door"

Deze editie door Vincent Stroop.

"Het is nu alweer dik een jaar geleden dat ik hier voor het eerst binnen kwam. Toen nog als stagiair klachtenconsulent. Ik wist nog vrij weinig van de gelijkebehandelingswetgeving maar dankzij een cursus grondrecht die ik volgde is mijn interesse voor gelijke behandeling al voor mijn stage gewekt. In mijn ogen is het nog steeds onbegrijpelijk dat mensen onderscheid kunnen maken op persoonsgebonden kernmerken. Het is toch juist een verrijking voor de wereld dat iedereen zo divers is?

Met mijn opleiding kreeg ik zoals al eerder gezegd weinig te maken met gelijkebehandelingswetgeving. Het was dus zeer interessant om alle wetgeving door te lezen en daarbij de klachtdossiers die Art.1 Midden Nederland in behandeling heeft genomen. Ik heb hierdoor erg veel geleerd.

Toen begon ik mee te lopen met de klachtenconsulenten maakte ik kennis met de cliënten die zich bij Art.1 Midden Nederland melden.

De samenleving is divers samengesteld en al die diversiteit komt terug bij Art.1 Midden Nederland. Het is daarom fijn dat dit platform er is en mensen hun hart kunnen luchten bij ons. Het is ook niet niets om op persoons-gebonden kenmerken te worden buitengesloten of te worden geweigerd.

>>> Jaarcijfers 2010 Art. 1 Midden Nederland.

Art.1 Midden Nederland publiceert op 21 maart, de internationale dag tegen racisme, op haar website www.art1middennederland.nl, het overzicht van het aantal discriminatiemeldingen in 2010. In 2010 behandelde Art.1 Midden Nederland in totaal 566 meldingen van discriminatie. De grote meerderheid van deze meldingen hadden betrekking op discriminatie wegens etnische afkomst (42%). Daarna volgden klachten van discriminatie wegens leeftijd (11%), geslacht (7,8%) en religie (7,3%).

Er zijn in 2010 opvallend meer klachten ingediend over discriminatie op grond van religie. 42 meldingen hadden betrekking op godsdienst, dat is ruim 7% van alle meldingen die in 2010 bij Art.1 Midden Nederland werden gedaan. Dit percentage lag de afgelopen jaren rond de 4%. Veel van deze zaken betroffen moslima's met hoofddoekjes die problemen ondervonden bij het vinden van een baan of stage en moslims die wegens hun geloofsovertuiging geen handen mogen schudden met personen van het andere geslacht. Art.1 Midden Nederland bemiddelt tussen klager en aangeklaagde en probeert een voor alle partijen bevredigende oplossing te vinden.

De meeste incidenten speelden zich af op de arbeidsmarkt (30%), bij collectieve voorzieningen (11,3%), en in de woonomgeving (8,6%). De meeste melders waren van Nederlandse (33,2%) of Marokkaanse afkomst (8,6%).

Alle jaarcijfers zijn [hier](#) te zien.

Na een tijdje begon ik met mijn eigen dossieropbouw. Spannend! Maar ik heb mij kunnen ontwikkelen tot een volwaardig klachtenconsulent. Art.1 Midden Nederland heeft mij een thuisbasis gegeven en door het wederzijdse vertrouwen in elkaar werk ik nu met veel plezier voor 12 uur in de week als klachtenconsulent naast mijn studie Sociale Juridische Dienstverlening. Zo kan ik persoonlijk mijn steentje nog bijdragen aan een diverse samenleving waarin iedereen in ieder geval wordt gerespecteerd om wie iedereen is".

Groetjes,

Vincent Stroop

>>> Casus discriminatie

"Geen wettelijke discriminatie, wel gevoel van"

Linda heeft kanker en draagt een hoofddoek omdat zij een chemo achter de rug heeft. Op een zaterdag gaat zij de stad in en ziet daar een oude vriend. Zij hebben elkaar al een hele tijd niet gezien en ze raken in gesprek met elkaar. Ze besluiten om samen een kop koffie te gaan drinken.

In het café neemt de ober de bestelling op. Op het moment dat hij het drinken komt brengen, sommeert de ober Linda om haar hoofddoek af te doen. Linda staat perplex, zij draagt haar hoofddoek niet om modieuze redenen. Zij raakt dan ook geïrriteerd en spreekt de ober erop aan. Linda zegt dat de ober zijn oogkleppen af moet doen en dat als hij de volgende dag in de spiegel kijkt, dat hij dan maar eens nadenkt over hoe het leven in elkaar zit. Uiteindelijk verlaat ze het café met de vriend.

Linda komt bij Art.1 Midden Nederland en vertelt het bovenstaande verhaal aan één van de klachtbehandelaars.

>>> Art.1 Midden Nederland legt Linda uit dat wettelijk gezien zij geen grond heeft om haar klacht aan te pakken. De wettelijk beschermde grond *handicap/chronische ziekte*, waar kanker onder valt, is tot nu toe nog niet beschermd als het om horeca gaat. Tenzij de toegang wordt ontzegt, maar daar was hier geen sprake van.

De klachtbehandelaar stelt voor om een brief te schrijven naar het café en daarin vooral het gevoel van Linda te benadrukken hoe het incident op haar is overgekomen. Linda gaat akkoord. Art.1 Midden Nederland schrijft de brief voor Linda en na haar goedkeuring wordt de brief verzonden.

Het café reageert snel op de brief. De bedrijfsleidster is geschrokken van de brief en beseft dat er iets niet helemaal goed is gegaan. Zij staat open voor een gesprek om het incident uit te praten. Linda is blij dat de bedrijfsleidster hiervoor openstaat en gaat op het aanbod in.

Tijdens het gesprek werd duidelijk dat het de ober echt niet duidelijk was dat Linda een hoofddoek draagt, omdat zij kanker heeft. Hij dacht dat zij de hoofddoek droeg, wegens modieuze redenen.

Tijdens het incident op de dag was hij erg geschrokken en toen hij de brief las, waarin Linda haar gevoel benadrukte, werd hij erg emotioneel. Onlangs is in zijn nabijheid iemand aan kanker overleden. Het hele incident beruste op een misverstand.

De bedrijfsleidster legde uit dat in haar café hoofddeksels zijn verboden. Er zijn twee uitzonderingen en dat is als iemand een hoofddeksel draagt wegens godsdienstige redenen of als iemand een hoofddeksel draagt omdat diegene ziek is. De ober had in het geval van Linda een verkeerde inschatting gemaakt.

Na het gesprek was er wederzijds begrip voor elkaar. De ober en bedrijfsleidster waren blij dat Linda langskwam, zodat het incident kon

worden rechtgezet. Ze waren blij dat het uitgepraat is en dat Linda niet met een ontevreden gevoel is blijven lopen. Linda was blij dat zij het gesprek had gevoerd. Zij was haar emotie kwijt en begrijpt dat het allemaal op een misverstand berustte.

>>> Voorlichting NVA Amersfoort

Door [NVA Amersfoort](#), Centrum voor Duurzame inburgering, zijn wij gevraagd om een voorlichtingsles op maat te maken voor jongeren met een [WIJ uitkering](#).

Het specifieke verzoek om in te spelen op de arbeidsmarkt, sloot aan op de situatie van de jongeren.

De insteek voor deze les was om de jongeren op de hoogte te stellen van verschillende gronden van discriminatie en het bestaan van Art.1 Midden Nederland.

>>> Het eerste gedeelte van de les werd ingezet om de jongeren te informeren over twee kerntaken van Art.1 Midden Nederland: klachtbehandeling en voorlichtingen. Vooral de werkwijze van de klachtbehandeling werd nader besproken. De jongeren werden ook geprikkeld om over verschillende casussen na te denken en zelf aan te geven of er sprake van discriminatie was. De jongeren leefden zich helemaal in en vergeleken de casussen met hun eigen ervaringen. Doordat er ruimte was om eigen ervaringen met elkaar te delen konden jongeren goed nadenken over hun eigen positie in de maatschappij. Aan het eind van de voorlichting hadden de jongeren aangegeven dat ze deze les erg interessant vonden. Ze vonden het ook erg belangrijk dat ze nu op de hoogte waren van het bestaan van Art.1 Midden Nederland. Een jongen aan het einde van de les: *"Het is een geruststellende gedachte om te weten dat je ergens terecht kan als je het gevoel hebt dat je gediscrimineerd wordt. Hiervoor durfde ik niet zo open over deze moeilijke onderwerpen te praten omdat ik het gevoel had dat ik niet serieus genomen zou worden."*

Wist u dat....?

→ Er in de eerste drie maanden van dit jaar 102 meldingen van discriminatie zijn binnengekomen bij Art.1 Midden Nederland...?

→ Pink Panel na drie succesvolle jaren in Amersfoort, sinds deze maand ook in Utrecht actief is...?

→ Ex-stagiair klachtbehandeling Vincent Stroop een baan aangeboden heeft gekregen bij Art.1 Midden Nederland...?

→ ... En dat hij het stokje heeft overgedragen aan nieuwe stagiair Bert-Jan Trommel...?

→ Art.1 Midden Nederland dit jaar al 36 voorlichtingen heeft gegeven over discriminatie...?

→ Art.1 Midden Nederland op zoek is naar organisaties die voorlichting over discriminatie willen voor hun doelgroep...?

→ Art.1 Midden Nederland en Pink Panel te volgen is op Twitter...? @art1mn en @pinkpanell.